

MGML | Gosposka 15 | 1000 Ljubljana
www.mgml.si
GALERIJA VŽIGALICA
Trg francoske revolucije 7 | 1000 Ljubljana

ponedeljek, 31. avgust

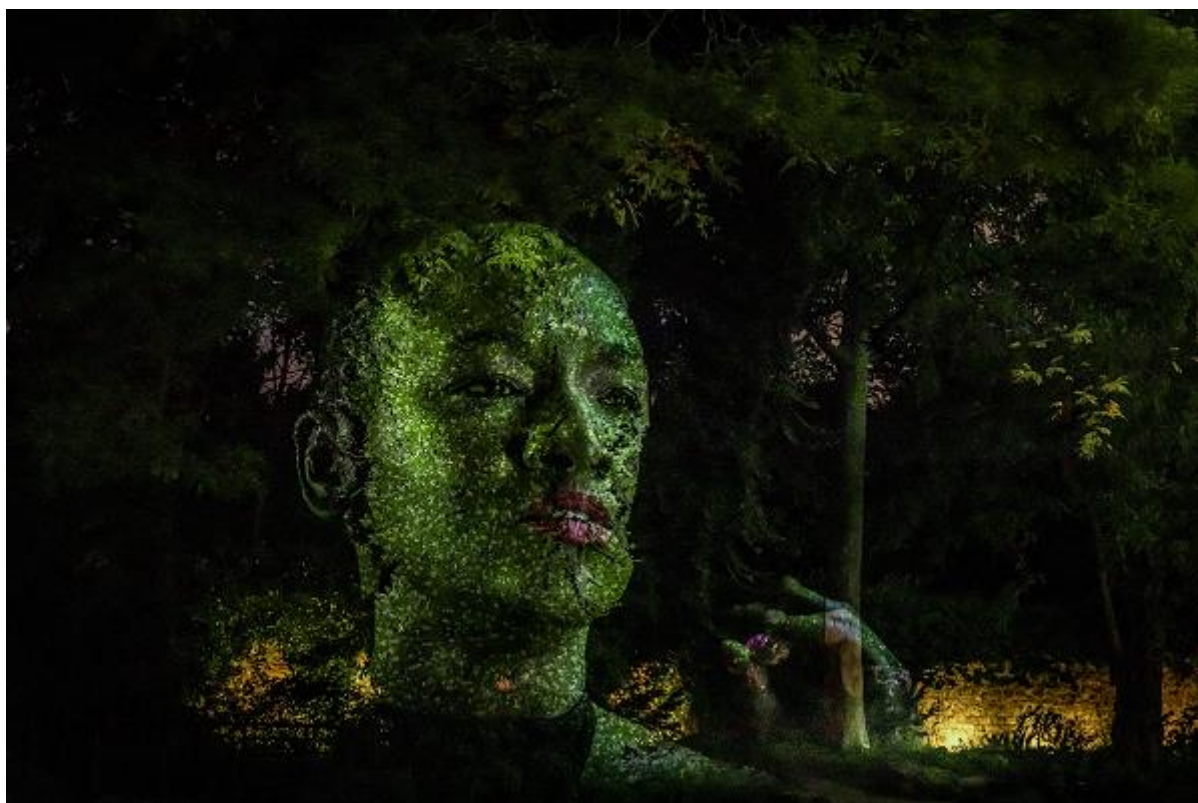
SPOROČILO ZA MEDIJE

Galerija Vžigalica

Tony Oursler: Experimentum crucis

9. 9.–25. 10. 2020

Odprtje razstave: sreda, 9. september 2020, med 20.00 in 22.00

Tony Oursler: Eclipse, 2019

Razstava je sestavljena iz treh projektov svetovno priznanega ameriškega umetnika Tonyja Ourslerja: multimedijske instalacije *Phase Trans* (2019), *Eclipse* (2019), serije projekcij na prostem, ki naravni svet združujejo s človeškim narativom, ter *Imponderable Digital Archive* (2016–2020), ki predstavlja selekcijo več kot 1000 slik iz umetnikovega arhiva.

Janja Buzečan | Odnosi z javnostmi | Public Relations
M 041 644 409 | T 01 2412 538 | F 01 2412 540
E janja.buzecan@mgml.si

MGML | Gosposka 15 | 1000 Ljubljana
www.mgml.si
GALERIJA VŽIGALICA
Trg francoske revolucije 7 | 1000 Ljubljana

»Znanost ne potrebuje mysticizma, mysticizem pa ne znanosti, a človek potrebuje oboje.«
Fritjof Capra¹

V znanstveni terminologiji se *Experimentum crucis* nanaša na eksperiment, zasnovan tako, da bi ob uspehu proizvedel odločilen rezultat in s tem izločil vse ostale sprejete teorije in hipoteze. Največ se uporablja v fiziki, pogosto pa ga imenujejo tudi »poslednji eksperiment« glede določenega vprašanja. Kljub temu, da je že vse od razsvetljenstva v znanosti to eden izmed vodilnih principov, pa je ideja eksperimenta, ki lahko ustvari neizpodbitno gotovost, že dolgo deležna tudi kritik. V vlogi naslova pričujoče razstave si izraza *Experimentum crucis* ne predstavljajmo kot definitiven model katerega koli eksperimenta, temveč kot atmosfero idej, ki se neprenehoma razvija.

Razstava je sestavljena iz treh projektov priznanega ameriškega umetnika Tonyja Ourslerja: multimedijske instalacije *Phase Trans* (Fazni prehod, 2019), *Eclipse* (Mrk, 2019), serije projekcij na prostem, ki naravni svet združujejo s človeškim narativom, ter *Imponderable Digital Archive* (Nedoumljivi digitalni arhiv, 2016–2020), ki predstavlja selekcijo več kot 1000 slik iz umetnikovega arhiva, spremljajo pa jih štiri predavanja strokovnjakov Stephanie O'Rourke, Brandena Josepha, Pascala Rousseauja in Noama Elcotta.

Eclipse, ki ga je naročil in je bil izdelan za vrt institucije Fondation Cartier, je sestavljen iz serije video portretov, ki so projicirani na drevesa in okoliške stavbe. Projekt navdihuje množica zgodb o nastanku sveta – preobrazba Dafne v drevo, drevo življenja iz nordijske kozmogonije, DNK tehnologija CRISPR-Cas9, majhna metaforična risba drevesa Charlesa Darwina – ki vpeljuje mreže medsebojnih odvisnosti med tehnologijo in naravo. Ustvarja dinamično zvočno in svetlobno okolje, v katerem vegetacija postane središče konfliktnih pogledov na svet. Za *Phase Trans* je Oursler razvil svoj »visoko energijski, resonanten optični oblačni sistem«, ki vodno paro spreminja v eteričen, tridimenzionalen vrtinec za njegove projekcije in njihove monologe. S tem iznajdljivim tehnološkim pristopom umetnik raziskuje vseprisotni element vode kot repozitorij sistemov prepričanj. Delo spremlja obsežno avtorjevo besedilo *O vodi in magičnem mišljenju*.

Imponderable Digital Archive se je razvil iz umetnikovega dela za fundacijo LUMA, pa tudi z MoMA v New Yorku, in odraža njegovo raziskovalno delo od sredine osemdesetih let

¹ Fritjof Capra, *The Tao of Physics*, (Boulder, CO: Shambhala Publications, 1975).

MGML | Gosposka 15 | 1000 Ljubljana
www.mgml.si
GALERIJA VŽIGALICA
Trg francoske revolucije 7 | 1000 Ljubljana

prejšnjega stoletja ter njegovo obsežno knjigo, ki je pri LUMI izšla leta 2016. V sklopu razstave bo projiciranih več kot 1000 slik iz arhiva, obiskovalci pa bodo povabljeni tudi k ogledu štirih monologov strokovnjakov, ki so nastali kot odziv na arhiv. Predavanje Stephanie O'Rourke raziskuje delo Franza Mesmerja, njegove znanstvene uspehe in neuspehe, pa tudi nekatere izmed njegovih kulturnih implikacij. Pascal Rousseau razmišlja o miselni fotografiji, malo znanem procesu, ki se je razvil na prelomu prejšnjega stoletja in je v enaki meri poetičen ter njuejdževski, morda pa je služil tudi kot navdih za premik od figurativnega slikarstva proti abstrakciji. Noam Elcott razmišlja o predfilmskih, fantazmagoričnih predstavah Etienna-Gasparda »Robertsona« Roberta in drugih, temi, ki je pomembna za Ourslerjev opus. Branden W. Joseph pa kontekstualizira smernice v fotografiji NLP-jev v povezavi s tehnologijo in avtentičnostjo v medijih v času hladne vojne. To predavanje je zanimivo danes, v luči nedavnih izjav Pentagona v ZDA, v katerih so NLP-ji postali NZF-ji (neidentificirani zračni fenomeni).

Tako *Eclipse* kot *Phase Trans* na svoj edinstven način združujeta znanstvena dejstva s človeškimi prepričanji, da bi orisala prepletene narative o mitologiji in znanstvenih odkritjih. Dejstva, verovanja in domneve so obravnavani enakovredno, drug ob drugem, kot orodja, ki jih uporabljamo, da bi opisali naravni svet. Ti dve deli pripadata seriji Ouslerjevih projektov, ki raziskujejo človeški odnos do »magičnega mišljenja«. V zadnjem času je opaziti povečano zanimanje za zlitje znanosti in duhovnosti zaradi želje, da bi razložili tiste anomalije, kjer znanstveni dokazi zatajijo. Morda nikoli ne bomo imeli dokončnih odgovorov, ki bi nam pomagali razumeti določene aspekte našega sveta, in ustvarjalna intuicija zapolni to praznino. Kot kuratorka tega projekta bi ta človeški impulz primerjala z lokomotivo ali neskončno gibajočo se napravo, ki intuitivni in ustvarjalni miselni proces izkorišča za prepričevanje tega, kaj resnično verjamemo. Ta razstava bo morda povabila obiskovalce k izpraševanju lastnih predsodkov o svetu in jih spodbudila k primerjanju tega, kar mislijo, da vidijo, s tem, kar resnično vidijo, kaj interpretirajo in česa ne interpretirajo. Ta kulturno samooskrbni proces postavlja vprašanje – kaj je tista vitalna energija, ki poganja zavest?

Experimentum crucis združuje mysticizem, znanstvene dokaze, nepreverjene hipoteze in prepričanja skozi razkrivanje celotnega ustvarjalnega procesa in raziskovalnega dela za njim. Ourslerjevo delo ustvarja izkušnjo, ki razkriva singularna območja med zavestjo in iluzijo. Ob ogledu del Tonyja Ourslerja začne obiskovalec znanstvena dognanja dojemati kot ustvarjalno evolucijo idej, ki je v nekem pogledu prav tako blizu umetnosti kot znanosti.

MGML | Gosposka 15 | 1000 Ljubljana
www.mgml.si
GALERIJA VŽIGALICA
Trg francoske revolucije 7 | 1000 Ljubljana

Oursler s čudovito večino intuitivno prepleta vizualne in narativne komponente, združuje znanstvena dejstva in zgodovino z nenavadnimi odkritji in spekulativnimi hipotezami. Njegovo pisanje, zapiski in arhivi igrajo pomembno vlogo v njegovem kreativnem procesu, njegovo delo pa je podkrepljeno z obsežnimi raziskavami. Rekel je: »Vsak projekt, ki ga naredim, je tudi zapisan na takšen način, da poskuša obiskovalca aktivirati na različne načine – vsaj v moji fantaziji – vendar nisem nikdar prepričan, ali to uspe ali ne.«²

Ko beseda vstopi v jezik, ima lahko eno samo definicijo, vendar se s časom lahko razvije in pridobi nove pomene, ki so sorodni, pa vendar povsem različni. Včasih Oursler uporablja metodologijo, pri kateri se igra z naključnimi podobnostmi v jeziku, informacijah in podobah, kot da bi te lahko na nek način bile dokazi globoko ukoreninjenih povezav. Čeprav so nekatere na prvi pogled absurdne, se v globini zdijo resnične. V *Eclipse* in *Phase Trans* naracija tvori zanke na zelo nenavadne načine, pri tem pa uporablja enigmatične podobe, dejstva, fikcijo in čas, ki ustvarjajo svojo lastno vrsto temporalnosti.

Ker je vsa tehnologija agregacija vseh preteklih iznajdb, Ourslerjevo delo zahteva, da obiskovalec obstaja v mnogih časih hkrati, s tem pa govori o tem, da digitalni prostor ruši linearne zgodovine. Umetnik zarisuje neoprijemljive meje preteklosti in sedanosti, ki se tu in tam razprejo v nedoločna ozemlja prihodnosti. Čas, realnost, znanost, psevdoznanost in fikcija sovpadajo, da bi ustvarile edinstveno vizijo, ki ima moč spremeniti naše dožemanje »realnosti«.

Pričujoča razstava razkriva funkcijo umetnosti kot integracije znanstvenih, kognitivnih, duhovnih, ekoloških dimenzij življenja v eno samo poenoteno vizijo. Percepcija, domišljija in mitologija se stapljajo z znanstvenimi dejstvi in napakami zgodovine, da bi ustvarili umetnikov način »magičnega mišljenja«, s tem pa v obliki umetniškega dela postali skoraj otipljiva alternativna resničnost. V svojem delu in svojih arhivih Tony Oursler ustvarja protinarrative, ki postulirajo svoja lastna raznolika področja znanja. Dela so predstavljena skozi tehnologije, ponovno uporabljene na sebi lastne, edinstvene načine, in odpirajo vrata obiskovalcu, da lahko ta vidi onstran spektra, odpirajo polja znotraj naših zavednih in nezavednih umov, ki omogočajo boljše razumevanje sveta okoli nas.

Lara Pan, kuratorica razstave

² Petra Heck, Intervju s Tonyjem Ourslerjem iz knjige *Tony Oursler I/O Underflow*, (Amsterdam: Stichting de Oude Kerk, 2015).

MGML | Gosposka 15 | 1000 Ljubljana
www.mgml.si
GALERIJA VŽIGALICA
Trg francoske revolucije 7 | 1000 Ljubljana

SPREMLJEVALNI PROGRAM RAZSTAVE

Vodstvo s kuratoriko razstave Laro Pan

11. 9. 2020 ob 19.00

13. 9. 2020 ob 17.00

Razstava je vključena v program festivala *INDIGO: Zdaj je prepozno:*

www.indigo.ooo

Spletna stran Tonya Ourslerja, ki je razstavljal v največjih svetovnih razstaviščih in katerega dela hranijo najpomembnejši muzeji sodobne umetnosti:

<https://tonyoursler.com/>

Produkcija: Muzej in galerije mesta Ljubljane; ZKM Hertz-Lab // **Kuratorika razstave:** Lara Pan
// **Umetnik:** Tony Oursler // **Tehnična izvedba in inženiring:** Nejc Matjaž // **Razstavo je omogočila:** Mestna občina Ljubljana

Janja Buzečan | Odnosi z javnostmi | Public Relations

M 041 644 409 | T 01 2412 538 | F 01 2412 540

E janja.buzecan@mgml.si